

Buro de Brug Rapporten

B18-383

Archeologisch bureauonderzoek,
Rabobanklocatie, Capucijnerplein 24-34
te Budel, gemeente Cranendonck

Status: Concept versie 2

Datum 30-1-2019

Colofon

ISSN 2468-6727

Auteur(s) Sueur, C.

Copyright © 2019 Buro de Brug
www.burodebrug.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen.....	5
1.2	Onderzoeksmethode	6
1.3	Omschrijving van het bouwplan	6
1.4	Huidige en historische situatie	10
2	Geologie, geomorfologie en bodemopbouw	15
3	Archeologische verwachting en selectieadvies	16
3.1	Bekende archeologische waarden	16
3.2	Archeologische gespecificeerde verwachting	18
4	Selectieadvies.....	19
5	Bronnen.....	20
5.1	Digitale bronnen	20
5.2	Archiefstukken gemeente Cranendonck	20
5.3	Literatuur	20

Samenvatting

Dit archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd door Buro de Brug in opdracht van R. Lammers. De aanleiding tot dit onderzoek is de sloop van de bestaande bebouwing aan het Capucijnerplein 24-34. Aansluitend wordt op deze kavels een appartementencomplex gerealiseerd. Zie afbeelding 1 voor de ligging van het plangebied.

Op basis van de beleidskaart van de ODZOB en de beschikbare archiefstukken, blijkt het overgrote deel van het plangebied in hoge mate verstoord te zijn, als gevolg van de dichtheid aan funderingssleuven die zijn aangelegd op 80cm -mv of dieper. Ook onderkelderingen, waarvan een aantal in de (beperkt beschikbare) bouwdoSSIers zijn aangegeven, hebben de bodem in hoge mate (volledig) verstoord.

Het bureauonderzoek wijst uit dat de verwachting ten aanzien van aanwezige vindplaatsen naar (zeer) laag kan worden bijgesteld. De kans dat er tussen de kelders, funderingen, of de reeds verwijderde funderingen, nog behoudenswaardige archeologische vindplaatsen kunnen worden onderzocht, is zeer laag. De te behalen kenniswinst binnen dergelijke fragmentarische onderzoeksgebieden is eveneens zeer laag.

Het plangebied is bij voorbaat al dusdanig verstoord, dat vervolgonderzoek in onze ogen niet de gewenste meerwaarde heeft. Ook alle onderzoeken in de omgeving laten zien dat de esdekken in dit gebied zwaar zijn verstoord door de gebouwen die hier in de naoorlogse periode zijn neergezet. Onderzoeken van de laatste 10 tot 15 jaren hebben dan ook niet de verwachte sporen en vondsten opgeleverd die onder andere esdekken wel worden waargenomen.

Buro de Brug adviseert geen vervolgonderzoek te laten uitvoeren, omdat het plangebied in zeer hoge mate reeds is verstoord door de aanwezige en recent gesloopte bebouwing.

Indien tijdens de werkzaamheden resten worden aangetroffen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze resten van cultuurhistorische waarde zijn, geldt een wettelijke meldingsplicht conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet.

Bovenstaand advies dient beoordeeld te worden door de bevoegde overheid.

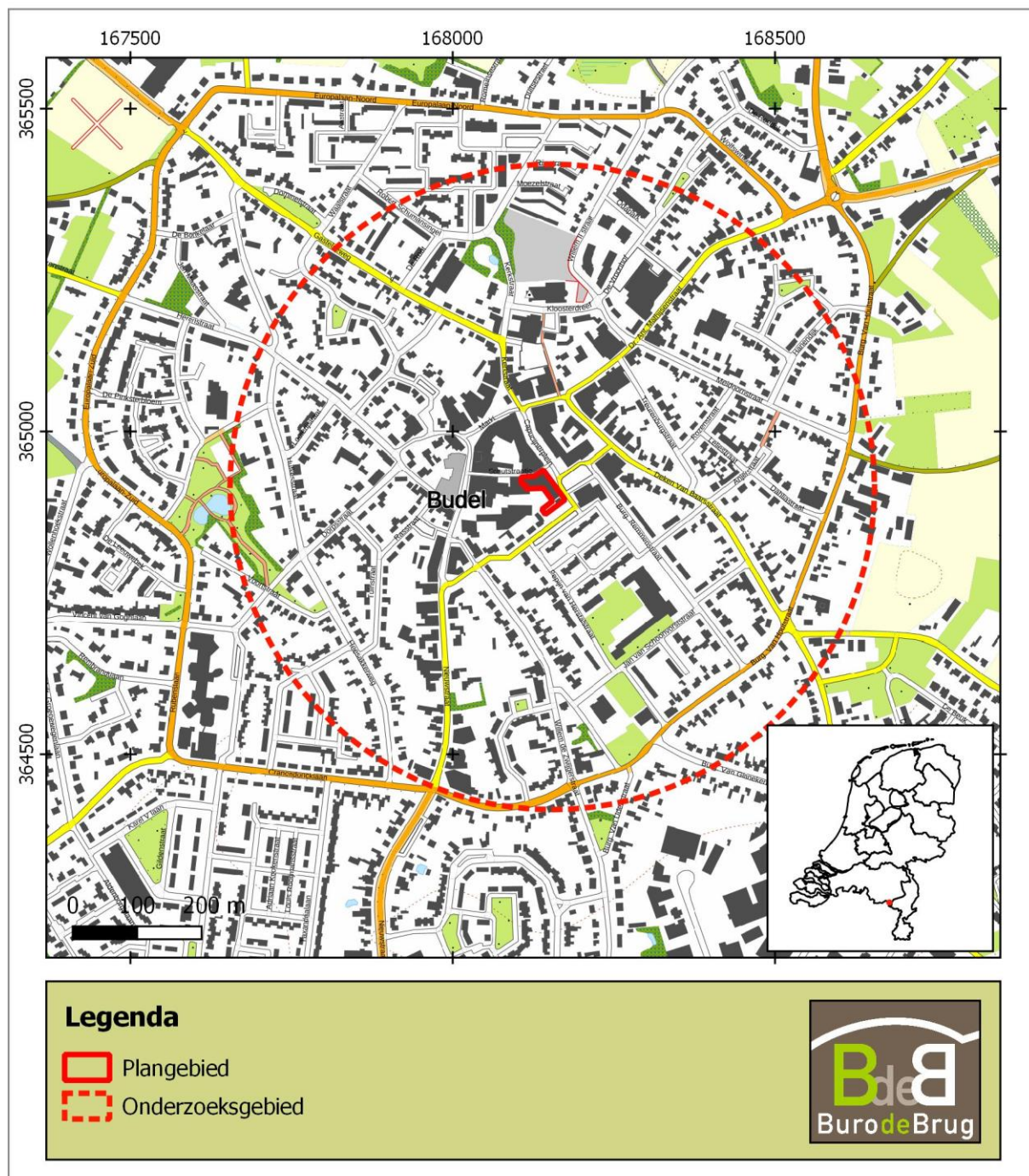
Administratieve gegevens

Projectnaam	Rabolocatie, Capucijnerplein 24-34
Opdrachtgever	R. Lammers
Contactpersoon	R. Lammers
Uitvoerder	Buro de Brug vof
Autorisatie	drs. J.W. Oudhof j.w.oudhof@burodebrug.nl 06-25289957
Projectcode Buro de Brug	B18-383
Betrokken projectmedewerkers	Projectleiding: C. Sueur Bureauonderzoek: C. Sueur Rapportage: C. Sueur
Bevoegd gezag	ODZOB
Provincie, gemeente en plaats plangebied	Capucijnerplein 24-28 te Budel, gemeente Cranendonck, Noord-Brabant,
Toponiem	Rabolocatie Capucijnerplein
Kadastrale nummers	2254, 2562, 3095, 3096, 2684
Centrumcoördinaat	168150 / 364920
Oppervlakte plangebied	c. 1600m ²
Onderzoeksmeldingsnummer	4668471100
Beheer en plaats documentatie	Buro de Brug, Amsterdam
Rapportversie	Concept versie 1
Datum rapport	21-1-2019

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Dit archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd conform KNA 4.1 door Buro de Brug in opdracht van R. Lammers. De aanleiding tot dit onderzoek is de sloop van de bestaande bebouwing aan het Capucijnerplein 24-34. Aansluitend wordt op deze kavels een appartementencomplex gerealiseerd. Zie afbeelding 1 voor de ligging van het plangebied.

Afbeelding 1. De locatie van het plan- en onderzoeksgebied aan het Capucijnerplein 24-28 te Budel.

1.2 Onderzoeksmethode

Het bureauonderzoek heeft tot doel - op basis van bestaande historische, landschappelijke en archeologische bronnen - een gespecificeerde archeologische verwachting te verkrijgen voor het plangebied. Op basis van de resultaten kan een aanbeveling worden gedaan om de eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied veilig te stellen. Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1) en de gemeentelijke eisen.

Voor het verzamelen van gegevens met betrekking tot reeds bekende archeologische- en bodemkundige waarden van het plangebied is de archeologische beleidskaart van de gemeente geraadpleegd. Ook zijn geo(morfo)logische kaarten, de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en historische kaarten bekeken. Tevens is het AHN geraadpleegd en zijn de meest recente archeologische onderzoeksresultaten in het onderzoek opgenomen. Voor de historische informatie is gebruik gemaakt van de beeldbank van de RCE, het BHIC, het Cranendonckse bouwarchief en de Heemkundekring De Baronie van Cranendonck.

1.3 Omschrijving van het bouwplan

Op dit moment staat er een voormalig kantoor van de Rabobank (rechts in de afbeelding 2, met rode bakstenen) dat doorloopt over de huisnummers 24-30, en een winkelpand van o.a. de Tasko (links in beeld, met lichte bakstenen), zuidelijk van het bankgebouw, dat zich uitstrekt over de huisnummers 32-34. Zie afbeelding 2.

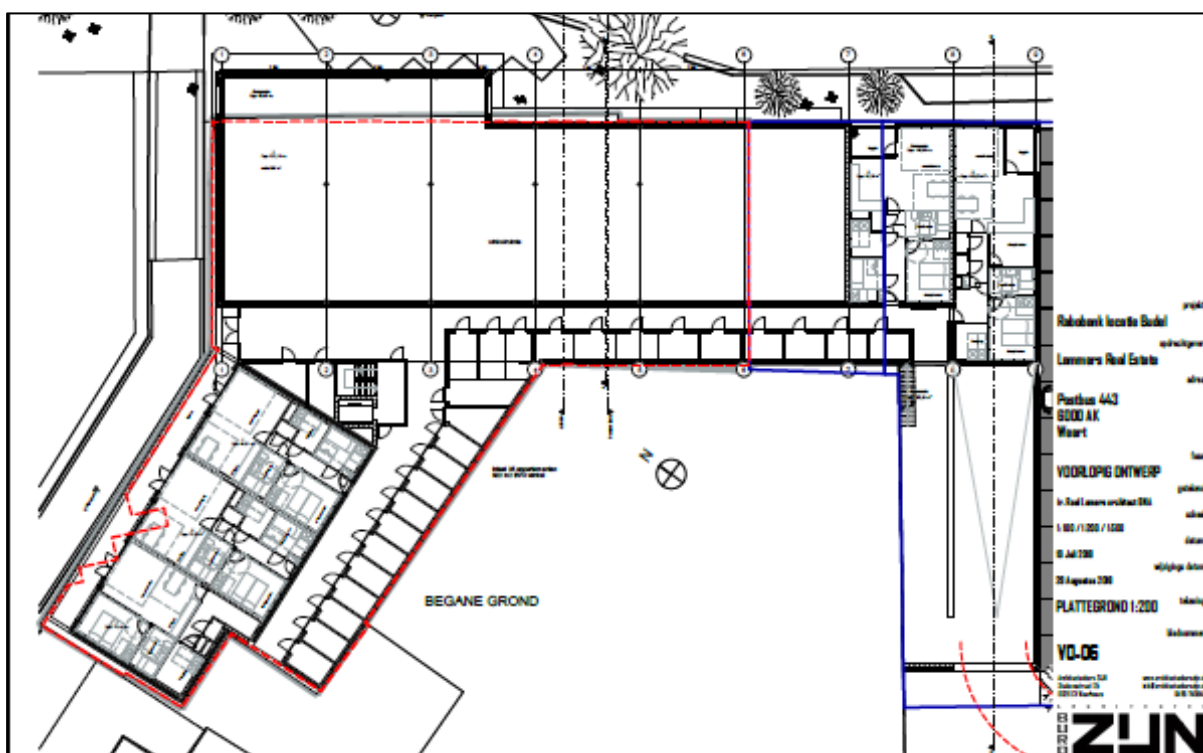

Afbeelding 2. De huidige situatie op het Capucijnerplein (bron: Google Streetview). Alle bebouwing wordt gesloopt. De geplande nieuwbouw is globaal aangegeven met de rode contour.

Het nieuw te realiseren appartementencomplex strekt zich uit over de huisnummers 24-34, plus een deel van het thans onbebouwde terrein zuidelijk van de Tasko, en zal volledig worden onderkelderd t.b.v. een parkeergarage. Zie afbeelding 3, 4, 5 en 6.

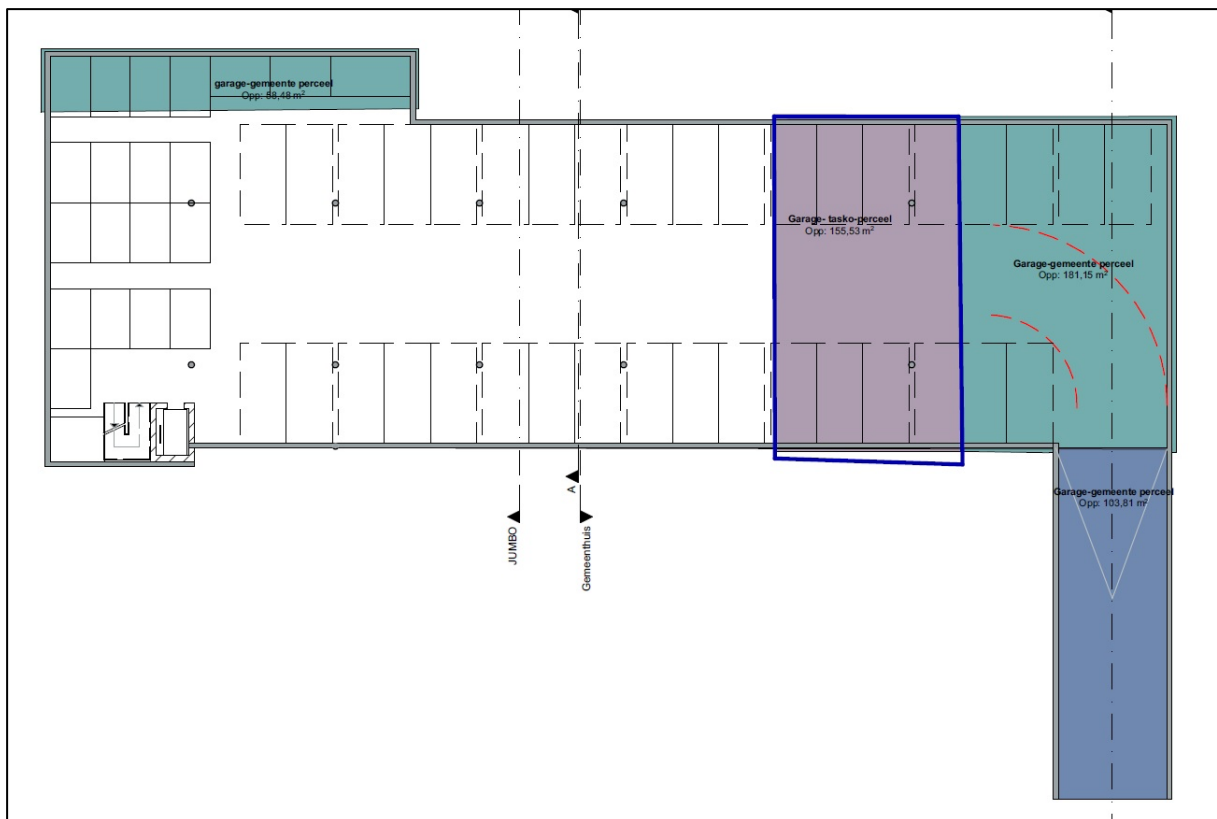

Afbeelding 3. Aangezicht op de geplande nieuwbouw (ontwerp) vanaf het Capucijnerplein (bron: opdrachtgever).

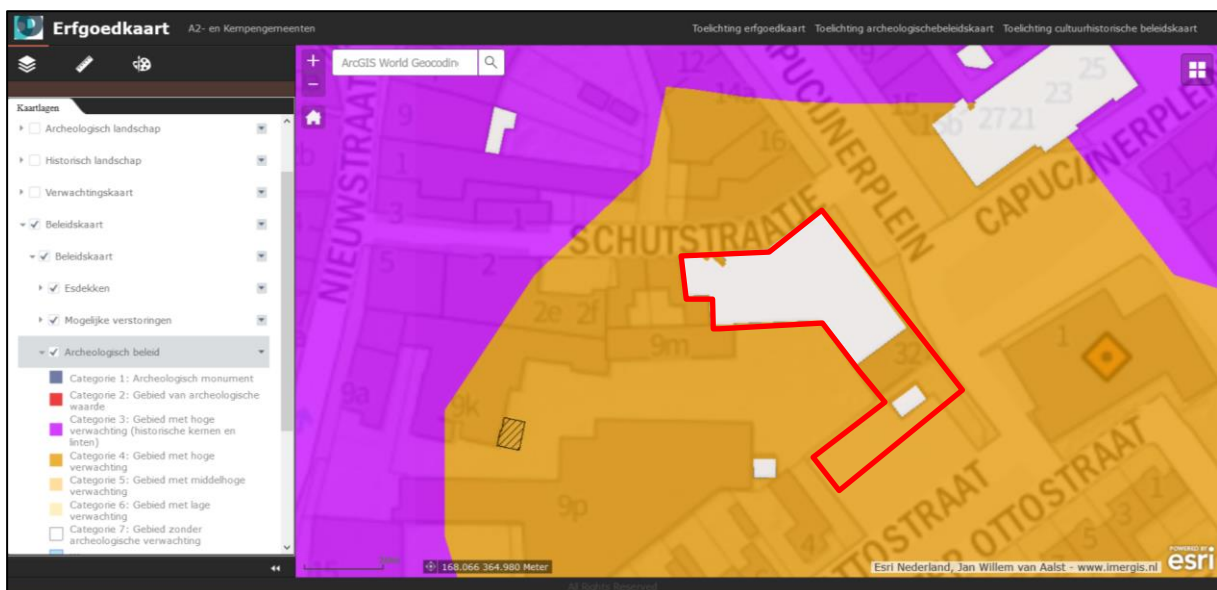
Afbeelding 4. Plattegrond van de geplande nieuwbouw (bron: opdrachtgever).

Het appartementencomplex krijgt een ondergrondse parkeergarage, zoals aangegeven in afbeelding 5.

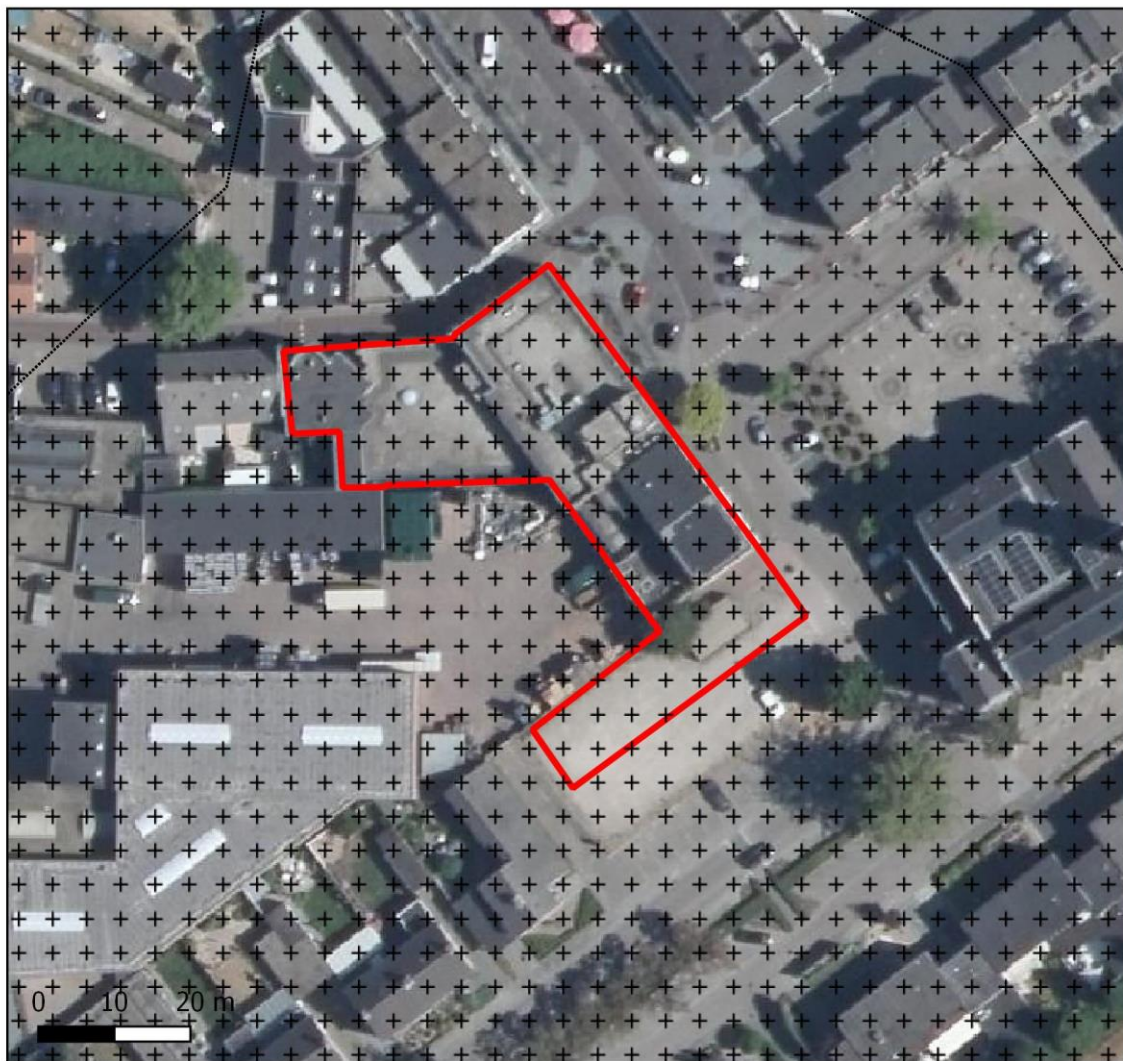

Afbeelding 5. Plattegrond van de geplande parkeerkelder (bron: opdrachtgever).

Op de gemeentelijke beleidskaart (te raadplegen via <http://atlas.odzob.nl/erfgoed>) is aangegeven dat het plangebied valt binnen de Categorie 4 – Gebied met hoge verwachting. Echter, een zeer belangrijk element is hier de aanduiding dat de ondergrond van het voormalige Rabobank kantoor, lopende vanaf huisnummer 24 tot en met huisnummer 30, verstoord is. Zie afbeelding 6. Daarmee vervalt aldaar de noodzaak tot het verrichten van archeologisch onderzoek. In het voorliggende bureauonderzoek zal deze verstoring nader worden toegelicht. Zie paragraaf XX.

Afbeelding 6. Uitsnede uit beleidskaart ODZOB, met in rood de contour van het plangebied (bron: <http://atlas.odzob.nl/erfgoed>).

Legenda

 Plangebied

 Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4

Afbeelding 7. Bestemmingsplan Kom Budel met dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4', met in rood de contour van het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl/PDOK).

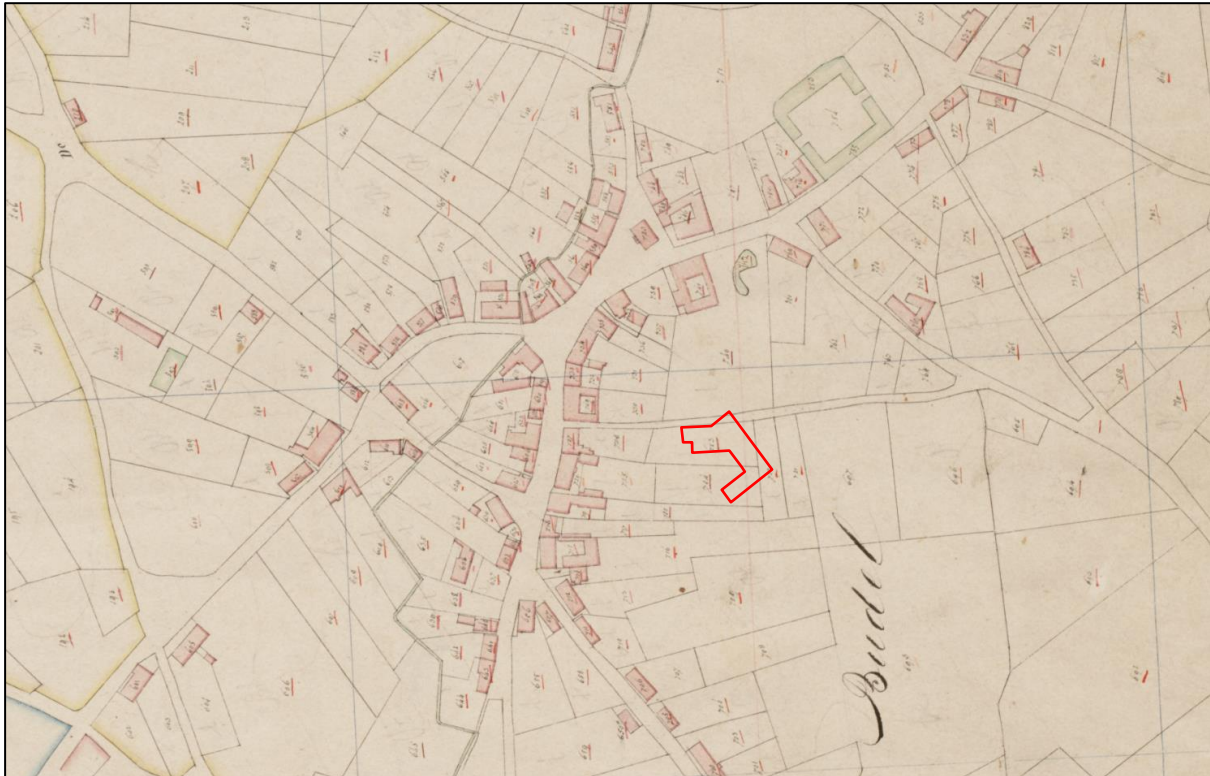
In het Bestemmingsplan Kom Budel d.d. 15-12-2015 geldt voor het gehele plangebied echter de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4'. Het betreft een gebied met een hoge archeologische verwachting, waarvoor een bouw- en aanlegverbod geldt bij activiteiten groter dan 500m² en dieper dan 30cm/50cm (bij esdekken en agrarische gebieden) beneden maaiveld. Zie afbeelding 7. Hierbij is dus ten onrechte geen rekening gehouden met de door de archeologische experts van de ODZOB aangetoonde verstoringen onder de voormalige Rabobank.

Op basis van het voorgaande zal het bureauonderzoek zich met name toespitsen op het zuidoostelijke deel van het plangebied, dat niet als verstoord is aangemerkt. Het advies zal zich richten op de onderbouwing van nut en noodzaak van nader onderzoek in de vorm van verkennend booronderzoek of proefsleuven, zoals het bestemmingsplan formeel voorschrijft.

1.4 Huidige en historische situatie

In het Brabants Historisch Informatie Centrum (www.bihc.nl) zijn geen stukken betreffende de historie van het plangebied aanwezig.

De oudst beschikbare kaart met een betrouwbaar detailniveau is de Kadastrale Minuut uit 1829. Zie afbeelding 8. Daarop is te zien dat het plangebied achterop de akkers is gelegen, aan een onbebouwd pad. De ODZOB bestempelt deze akker als een besloten akker, aan de rand van het kleine dorp Budel.¹ Een klein restant van het tracé van dit pad is nog te herkennen in het huidige Schutstraatje.

Afbeelding 8. Kadastrale Minuut 1829, met (bij benadering) de ligging van het plangebied in rode contour (bron: www.beeldbank.rce.nl).

Op de Bonnebladen, die via www.topotijdreis.nl geraadpleegd kunnen worden, is vast te stellen dat het plangebied tot in 1962 geen bebouwing kende, maar nog steeds als akker in gebruik was. Vanaf 1963 verschijnt de eerste bebouwing in het plangebied.

De naam 'Capucijnerplein' in Budel herinnert aan het klooster van de Franse paters Capucijnen dat ooit op deze plek stond. De paters kochten in 1882 de burgemeesterswoning en verbouwden het pand tot klooster. De Capucijnen verbleven hier van 1882 tot 1891.

Voor het onderzoek naar de historische bebouwing zijn de bouwdoSSIers bij het archief van de gemeente Cranendonck opgevraagd. Dit archief is niet volledig, maar geeft wel een indruk van de bouwactiviteiten, onderkelderingen en wijze van funderen. De aanwijzingen over funderingen en onderkelderingen die uit de bouwdoSSIers naar voren komen, zijn in afbeelding 9 verwerkt.

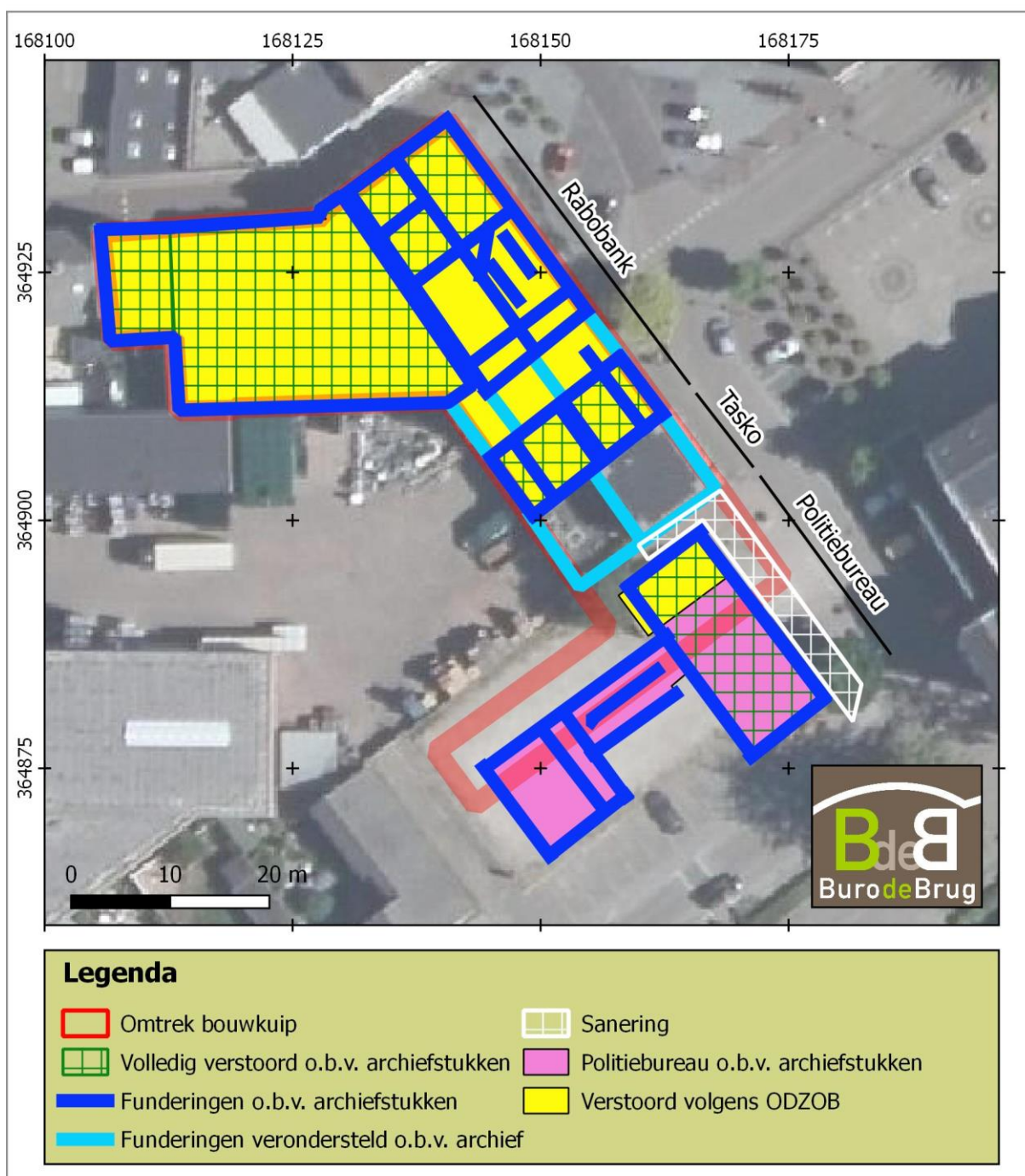
Voor het plangebied gaan de bouwtekeningen terug tot 1969. In dat jaar is het bureau voor de Rijkspolitie gebouwd, wat tegenwoordig een braakliggend terrein annex parkeerplaats is ten zuidoosten van Capucijnerplein 34, op de hoek met de Keizer Otto straat. Het hoofdvolume van het politiebureau, de zijde aan het Capucijnerplein, is gefundeerd tot 80cm -mv, maar de volledige ruimte tussen de funderingen is eveneens tot 80cm -mv uitgegraven en volgestort met 8cm dik stampbeton, vermoedelijk op een laag schoon zand.² Bij de sloop van het politiebureau is deze betonlaag weer

¹ Zie atlas.odzob.nl/erfgoed.

² Zie archiefstuk OPV-059432-01-T01.pdf, d.d. 3-2-1969, wijziging d.d. 17-7-1970.

verwijderd. In afbeelding 9 is dit deel daarom als verstoord aangemerkt.³ Het achterloiggende deel van het politiebureau is eveneens gefundeerd tot 80cm -mv, waarbij er weinig ruimte tussen de funderingsbalken is vrijgelaten. Het politiebureau is medio jaren '90 van de vorige eeuw weer gesloopt, waarbij alle funderingen zijn verwijderd, wat waarschijnlijk geresulteerd heeft in een extra verstoring van de C-horizont.

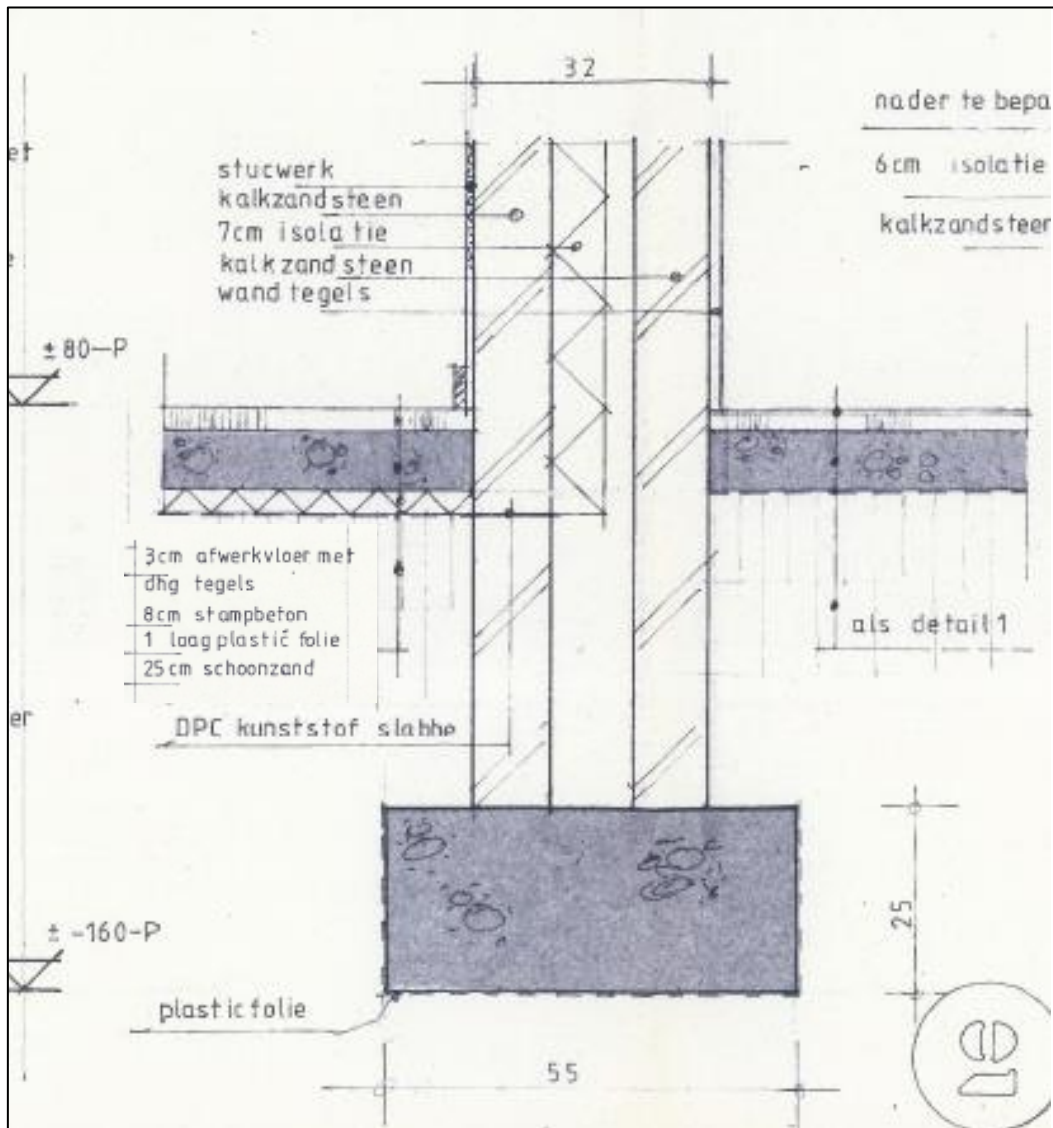
Van de Tasko winkel (Capucijnerplein 32-34) zijn geen bouwtekeningen beschikbaar. Uitgegaan mag worden dat hier ook gefundeerd is tot 80cm -mv. Aangezien het gebouw uit twee bouwdelen bestaat (een voorzijde en een achterzijde) mag worden verondersteld dat er halverwege het gebouw, op de grens tussen voor- en achterdeel, ook een funderingsmuur is gelegd. Zie afbeelding 9.

Afbeelding 9. Overzicht van alle bodemverstoringen (minimaal tot 80cm -mv), o.b.v. de beschikbaar gestelde archiefstukken.

³ In het volgende hoofdstuk zal blijken dat het gele zand (de C-horizont) zich hier op minder dan 50cm -mv bevindt. Bij het uitgraven tot 80cm -mv is de C-horizont zo diep verstoord dat er geen relevante archeologische kenniswinst meer te behalen is.

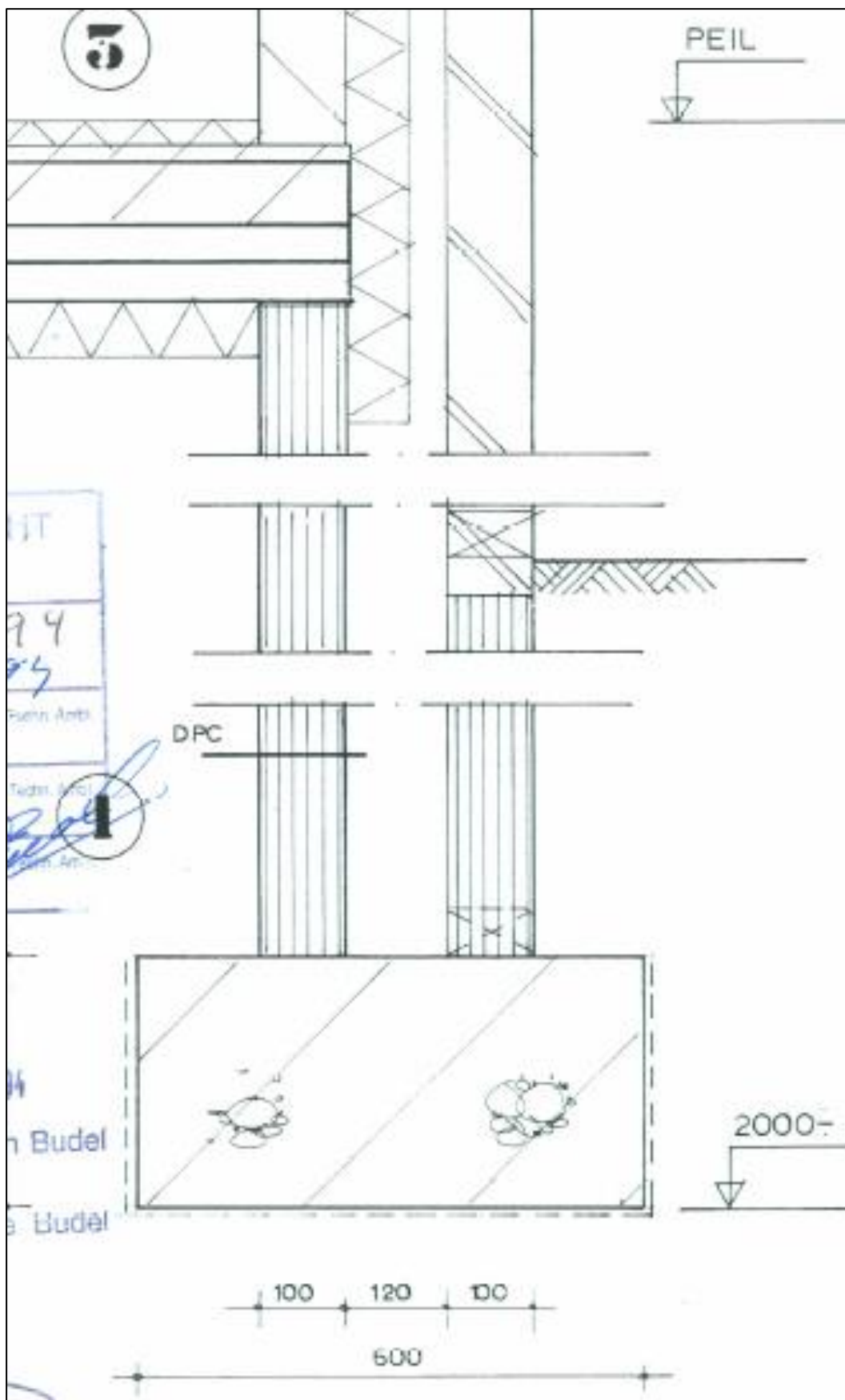
Van de Rabobank zijn de verbouwingstekeningen van 1973 de oudste gearchiveerde tekeningen. Toen stond de bank er blijkbaar al. Een lange reeks van verbouwingen is gedocumenteerd in het archief, tot aan 1998. Over de volledigheid van dit archief is geen uitspraak te doen. Uit de beschikbare bouwtekeningen van de Rabobank blijkt dat de gebouwen 'op staal' zijn gefundeerd. De diepte bedraagt minimaal 80cm onder maaiveld, vaak nog dieper. De breedte van de onderkant van deze fundering bedraagt 30 tot 80 cm, met uitschieters naar >100cm. De funderingen liggen op de 'vaste bank', en zijn dus in het dekzand ingegraven.⁴ Vaak is er eerst ook nog een laag schoon zand onder gelegd.⁵

Afbeelding 10. Detail van de standaard fundering. (Bron: Gemeente archief Cranendonck, document 2227495_BASISGEGEVENS-BOUWVERGUNNING_TEKENING_SAMENGESTELDE-TEKENING_02.pdf).

⁴ Zie noot 3.

⁵ Zie teknr 86-27 bladnr 2, datum 23-7-87, Detailtekening 1.

Afbeelding 11. Detail van de standaard fundering. (Bron: Gemeente archief Cranendonck, document GCB-00545-04-003.pdf).

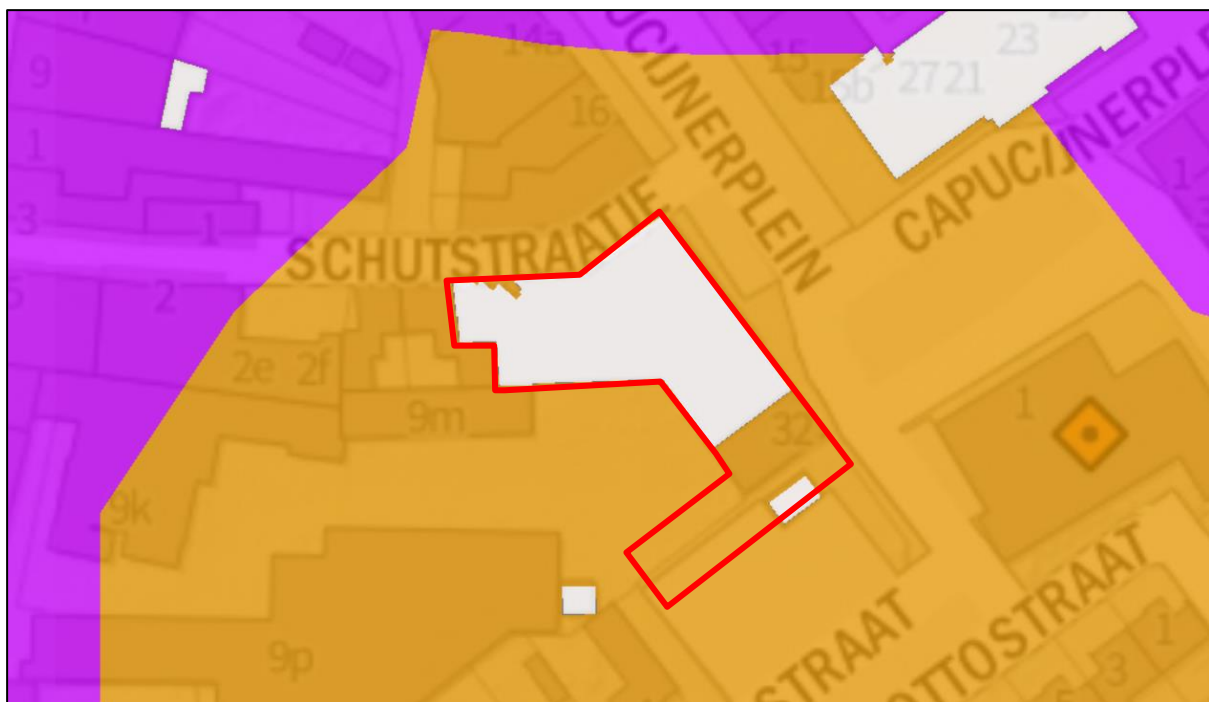
Een groot deel van het bankgebouw is onderkelderd, waarmee de bodem geheel is verstoord, zoals de ODZOB al in de beleidskaart heeft opgenomen, zie afbeelding 12, en wat bevestigd wordt door de (onvolledige) bouwdoSSIers in het gemeentelijke archief.⁶ Zie afbeelding 9. De funderingen en kelders die uit de aangeleverde bouwdoSSIers konden worden geïdentificeerd, zijn eveneens in afbeelding 9 weergegeven. In afbeelding 10 en 11 zijn enkele uitsneden uit de bouwtekeningen opgenomen.

Het zuidoostelijke deel van het plangebied is momenteel verhard met straatstenen en grind (pax), en in gebruik als parkeerplaats en fietsenstalling.

Eind 2018 is een milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd.⁷ Uit dat onderzoek komt naar voren dat er in 1994 een sanering is uitgevoerd, zoals weergegeven in afbeelding 9, en dat het gebied anno 2018 onverdacht verklaard.

De huidige grondwaterstand is momenteel c. 2,62m -mv. Het grondwater is weliswaar licht verontreinigd met barium. Deze verontreiniging met barium is te relateren aan de regionale problematiek met betrekking tot zware metalen in de bodem. Gezien het gehalte is geen nader onderzoek noodzakelijk, aldus het milieukundige rapport.⁸

Historisch waardevolle bouwwerken komen binnen het plangebied niet voor. Er zijn eveneens geen bouwhistorische of archeologische monumenten binnen het plangebied aanwezig.

Afbeelding 12. Detail van de verstoringskaart van de ODZOB. De rode contour begrenst het plangebied. (Bron: atlas.odzob.nl/erfgoed, legenda eenheid 'beleidskaart').

⁶ Zie atlas.odzob.nl/erfgoed, legenda eenheid 'beleidskaart'.

⁷ Milieukundig rapport Van Aerle 2018.

⁸ Milieukundig rapport Van Aerle 2018.

2 Geologie, geomorfologie en bodemopbouw

Het gebied rond Budel is onderdeel van de Centrale Slenk. Aan de oostzijde wordt de Centrale Slenk door de Peelrandbreuk gescheiden van de Peelhorst. De westelijke begrenzing van de Slenk is de Feldbiss en de Gilzerijen storing. Aan de westzijde van deze storingen ligt het Brabants massief.

De ondergrond van het plangebied wordt gerekend tot de lage dekzandruggen, ontstaan binnen de Formatie van Boxtel.⁹ Het plangebied is niet bodemkundig of geo(morfo)logisch gekarteerd door STIBOKA, aangezien het al bebouwd was ten tijde van de grootschalige naoorlogse karteringen.

Op de kaart van de ODZOB staan geen esdekken aangegeven binnen het plangebied; deze komen volgens de ODZOB wel enkele honderden meters westelijk van het plangebied voor. Op basis van interpretatie van de bodemkaart zijn echter wel esdekken te verwachten. Zie onderstaande tabel. Volgens de atlas van de ODZOB loopt er een beekdal op 150m westelijk van het plangebied.¹⁰

De omgeving van het gehele plangebied is bebouwd. Daarom levert een analyse van het AHN geen informatie op m.b.t. het micro reliëf rondom het plangebied.

Bron	Informatie
Geologie ¹¹ (1:200.000)	Formatie van Boxtel. Zand, zeer fijn tot zeer grof, lokaal kleiig, grindig of humeus; leem, lokaal zandig, lokaal humeus; klei, siltig tot zandig; veen, kleiig.
Bodemkunde ¹² (1:50.000)	Niet gekarteerd. Waarschijnlijk Hoge zwarte enkeerdgronden; lemig fijn zand (zEZ23-VII)
Geomorfologie ¹³ (1:50.000)	Niet gekarteerd. Waarschijnlijk Dekzandwelingen, al dan niet met oud-bouwlanddek (3L51yc). Vrij vlak, laaggelegen; steilste hellingen ¼ - 1 (2) graden en max hoogteverschil tov omgeving 0.25 – 1.5 (m).
Hoogteligging ¹⁴	31,80m +NAP.
Grondwaterstand	2,62m -mv.

Tabel 1. Landschappelijke karakteristieken van het plangebied.

⁹ Zie atlas.odzob.nl/erfgoed, legenda eenheid 'fysische landschap'.

¹⁰ Zie atlas.odzob.nl/erfgoed, legenda eenheid 'fysische landschap'.

¹¹ TNO-NITG 2005; www.dinoloket.nl; kaart 2010.

¹² Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, versie 2014, Alterra.

¹³ Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, versie 2017, Alterra.

¹⁴ AHN, www.ahn.nl.

3 Archeologische verwachting en selectieadvies

3.1 Bekende archeologische waarden

Binnen het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) als waardevol staan aangegeven. Ook zijn er geen waarnemingen en vondsten gemeld en zijn er geen bouwhistorische waarden aanwezig in het plangebied.

Afbeelding 13. Onderzoeksgebied met Onderzoeksmeldingen uit Archis3. (Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

Binnen een straal van 500 meter bevindt zich één terrein van archeologische waarde: het voormalige kasteelterrein waar nu de protestante kerk staat, oostelijk van De Boonte.

In het verleden zijn enkele vondsten gedaan (echter niet binnen het plangebied). Zoals te verwachten worden vuurstenen artefacten uit het Neolithicum, her en der aangetroffen, zoals een Oval-beil, een spits type “denneboom”, een spits met weerhaken, een vuurstenen bijl of een hamerbijl. Dit zijn veelal toevallsvondsten. Maar de overgrote meerderheid van de (zeer beperkt voorkomende) sporen en vondsten dateert vanaf de Middeleeuwen en heeft een piek in de Nieuwe Tijd. Zie de samenvatting van alle onderzoeken in de onderstaande tabel 2.

Circa 200 meter ten noordoosten van het plangebied heeft in de Late Middeleeuwen een kasteel gestaan. Onderzoeken zijn hier uitgevoerd, maar rapportages ontbreken (Archisnr 4548372100 / 4551166100). Uit vele bureauonderzoeken en aansluitende booronderzoeken kwam naar voren dat er zwarte enkeerdgronden (esdekken) aanwezig zijn, met een hoge verwachting op archeologische resten vanaf het Neolithicum, waardoor er vaak vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven is geadviseerd. Uit de beschikbare onderzoeksresultaten is gebleken dat deze hoge verwachting niet wordt waargemaakt: de meeste bodems zijn ofwel tot ver in de C-horizont verstoord, ofwel bevatten niet de verwachte sporen en vondsten.

Onderzoeks-melding Archis 3	Beschrijving
2024013100	Riioolaanleg OLV Visitatie. Onderzoek UvA uit 1989. Drie waterputten aangetroffen in 1989. Gladwandige kan 12 ^e eeuw en Pingsdorf.
2051327100	Willem II/Zusterhof. Onderzoek BAAC. Geen rapportage beschikbaar. Vondstemelding 1092985: KER indet uit NT.
2146324100	Geen rapportage opgenomen in Archis. Dit onderzoek ligt direct ten NO van het plangebied! Het gebied is deels vrijgegeven en deels is een begeleiding geadviseerd. Concrete gegevens ontbreken.
2170121100	Bureauonderzoek en booronderzoek aan de Nieuwstraat 55 te Budel, gemeente Cranendonck, 2007. Gebied is vrijgegeven. Geen rapportage.
2190153100	Bureau- en booronderzoek BvdG 2008, Nieuwstraat17. De aangetroffen sedimenten bestaan uit matig tot zeer fijn, matig siltig zand. Op basis van de samenstelling is het zand geïnterpreteerd als dekzand behorende tot de formatie van Bortel, Laagpakket van Wierden. De Brabantse leem, een leempakket dat in een groot deel van Brabant in de ondergrond voorkomt en wat is afgezet in diverse laagtes, is bij het veldonderzoek niet aangetroffen. De bovenste meter is geroerd en bestaat uit matig fijn matig siltig, sterk humeus zand. Omdat het pakket dikker dan 50 cm is, valt de bodem in de klasse van de enkeerdgronden. Er is echter geen sprake meer van een intact plaggendek, want het plaggendek en de onderliggende bodem zijn niet goed bewaard gebleven. De humeuze bovengrond ligt rechtstreeks zonder overgangslaag op de C-horizont. De C-horizont heeft een oranje kleur als gevolg van oxidatie. De grondwaterstand bevindt zich op een diepte van ca. 150 cm beneden maaiveld. Vondstmateriaal dateert uit 17 ^e -20 ^e eeuw in verstoord bouwvoor. Archeologisch vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.
2203575100	Herenstraat bij nr 9. Lokaal onderzoek uit 2009. Geen rapportage beschikbaar.
2320944100	Booronderzoek door BvdG 2011. Houtstraat 23. Esdek is intact aangetroffen. Vervolgonderzoek d.m.v. proefsleuven geadviseerd.
2237474100	Dr. Anton Mathijssenstraat 24-26. Een rapport uit 2009. Geen gegevens beschikbaar.
2325034100	Bureauonderzoek ADC 2011. Willem de Zwijger 31- 33. Advies ADC luidde: vrijgeven, want te veel verstoring en te klein op onderzoeksoppervlak. ODZOB stelt proefsleuven verplicht. Geen resultaten proefsleuvenonderzoek bekend.
2335995100	Proefsleuvenonderzoek IDDS 2011. Burgemeester van Houtstraat 23. Het onderzoek heeft weinig archeologisch interessante waarden opgeleverd. Een intact plaggendek is niet teruggevonden en de meeste sporen zijn recent. Een recent gedempte sloot is nog wel teruggevonden op de Kadasterkaart Minuutplan van 1811-1832. Het ontbreken van een plaggendek en de aanwezigheid van recente verstoringen in de proefsleuf passen niet helemaal in het beeld beschreven in het vooronderzoek. De verstoringen, ontstaan bij de aanleg van het oude schoolgebouw, hebben het plangebied ogenschijnlijk meer verstoord dan uit het vooronderzoek kon worden aangenomen. De kans op de aanwezigheid van archeologisch relevante sporen in het plangebied is gezien de resultaten van het onderzoek klein. Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek adviseert IDDS Archeologie geen archeologisch vervolgonderzoek voor het plangebied.
2367188100	Beknopte rapportage Archeologisch onderzoek saneringslocatie Heesakkerweg 25 Budel. Grontmij 2013. In een kleine zone aan de achterzijde van het huis werd de schone grond zichtbaar. Deze zone is opgeschaafd, maar er werden geen sporen aangetroffen. Wel werden veel verstoringen door leidingen, spitwerk en bomen/struiken zichtbaar. Het merendeel van het terrein is tot ca. 80 cm –mv ontgraven, in deze zones was het archeologisch niveau zichtbaar. Tijdens de archeologische begeleiding werden geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aangetroffen. Wel werd een oud wegtracé met karrensporen en flankerende sloten en greppel uit de 19e eeuw gevonden en gedocumenteerd.
2375847100	Geen gegevens in Archis opgenomen.
2389017100	Bureauonderzoek. ADC 2013. Willem de Zwijgerstraat 38. Aangezien hier een intacte enkeerdgrond wordt verwacht, adviseert ADC om een inventariserend veldonderzoek (verkennde boringen) uit te voeren, om de opgestelde

	verwachting te toetsen. Geen vervolgonderzoek bekend.
2424381100	Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen Gastelseweg 40. E-consultancy 2013. Esdek is aanwezig, met een C-horizont op 110cm -mv. Geen sporen of vondsten waargenomen.
2473151100	Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen op de Grote Hoefstraat. E-consultancy 2015. De bouwvoor is slechts gedeeltelijk afgegraven, niet tot in het dekzand. Daarom ook geen sporen of vondsten waar te nemen.
4548372100 / 4551166100	Geen gegevens in Archis opgenomen. Bureauonderzoek, Doctor Ant. Mathijssenstraat te Budel. Aeres Milieu. 2017. Proefsleuvenonderzoek Doctor Ant. Mathijssenstraat te Budel. Aeres Milieu. 2017.
4558019100	Bureauonderzoek Aeres Milieu. 2017. Geen gegevens in Archis opgenomen.
4613974100	Bureauonderzoek Aeres Milieu. 2018. Deken van Baarsstraat. Geen gegevens in Archis opgenomen.

Tabel 2: overzicht onderzoeksmeldingen uit Archis3.

3.2 Archeologische gespecificeerde verwachting

Vanuit het milieukundige bodemonderzoek dat aan de voorzijde van het voormalige politiebureau is uitgevoerd, blijkt dat de C-horizont zich op een diepte van 50cm -mv bevindt.¹⁵ Daar bovenop ligt een niet nader gedefinieerd donkerbruin pakket van 50cm.

Op basis van de beleidskaart van de ODZOB en de beschikbare archiefstukken, blijkt het overgrote deel van het plangebied in hoge mate verstoord te zijn, als gevolg van de dichtheid aan funderingssleuven die zijn aangelegd op 80cm -mv of dieper. Ook onderkelderingen, waarvan een aantal in de (beperkt beschikbare) bouwdoSSIers zijn aangegeven, hebben de bodem in hoge mate volledig verstoord.

De verwachting ten aanzien van aanwezige vindplaatsen moet daarom naar (zeer) laag worden bijgesteld. De kans dat er tussen de kelders, funderingen, of de reeds verwijderde funderingen, nog behoudenswaardige archeologische vindplaatsen kunnen worden onderzocht, is zeer laag. De te behalen kenniswinst binnen dergelijke fragmentarische onderzoeksgebieden is eveneens zeer laag.

Het plangebied is bij voorbaat al dusdanig verstoord, dat vervolgonderzoek in onze ogen niet de gewenste meerwaarde heeft. Ook alle onderzoeken in de omgeving laten zien dat de esdekken in dit gebied zwaar zijn verstoord door de gebouwen die hier in de naoorlogse periode zijn neergezet. Onderzoeken van de laatste 10 tot 15 jaren hebben dan ook niet de verwachte sporen en vondsten opgeleverd die onder andere esdekken wel worden waargenomen.

¹⁵ Van Aerle 2018.

4 Selectieadvies

Buro de Brug adviseert geen vervolgonderzoek te laten uitvoeren, omdat het plangebied in zeer hoge mate reeds is verstoord door de aanwezige en recent gesloopte bebouwing.

Indien tijdens de werkzaamheden resten worden aangetroffen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze resten van cultuurhistorische waarde zijn, geldt een wettelijke meldingsplicht conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet.

Bovenstaand advies dient beoordeeld te worden door de bevoegde overheid.

5 Bronnen

5.1 Digitale bronnen

ahn.nl
atlas.odzob.erfgoed.nl
archis.cultureelerfgoed.nl
beeldbank.cultureelerfgoed.nl
bhic.nl
cranendonck.nl
dinoloket.nl
gahetna.nl
geologievannederland.nl
heemkundekringcranendonck.nl/
hisgis.nl
maps.bodemdata.nl
monumentenregister.cultureelerfgoed.nl
nationaalgeoregister.nl
pdok.nl
ruimtelijkeplannen.nl
sikb.nl
topotijdreis.nl

5.2 Archiefstukken gemeente Cranendonck

2227487_BASISGEGEVENS-BOUWVERGUNNING_TEKENING_CONSTRUCTIETEKENING_01.pdf
2227491_BASISGEGEVENS-BOUWVERGUNNING_TEKENING_SAMENGESTELDE-TEKENING_01.pdf
2227491_BASISGEGEVENS-BOUWVERGUNNING_TEKENING_SAMENGESTELDE-TEKENING_02.pdf
2227495_BASISGEGEVENS-BOUWVERGUNNING_TEKENING_SAMENGESTELDE-TEKENING_02.pdf
OPV-059432-01-T01.pdf
GCB-03116-07-001.pdf
GCB-00610-04-002.pdf
GCB-00545-04-003.pdf
GCB-03116-07-002.pdf

5.3 Literatuur

Aerle, W.A. van, 2018: Verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740, Capucijnerplein, Budel; M&A Bodem & Asbest BV.
Bakker, H. de/J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*, Wageningen (PUDOC).
Barends, S., et al., 1993: *Het Nederlandse landschap: een historisch-geografische benadering*, Utrecht.
Berendsen, H.J.A., 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
Berendsen, H.J.A., 2004: *De vorming van het land. Fysische geografie van Nederland*, Assen.
Mulder, E.F.J. de /M.C. Geluk /I.L. Ritsema / W.E. Westerhoff / Th.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.